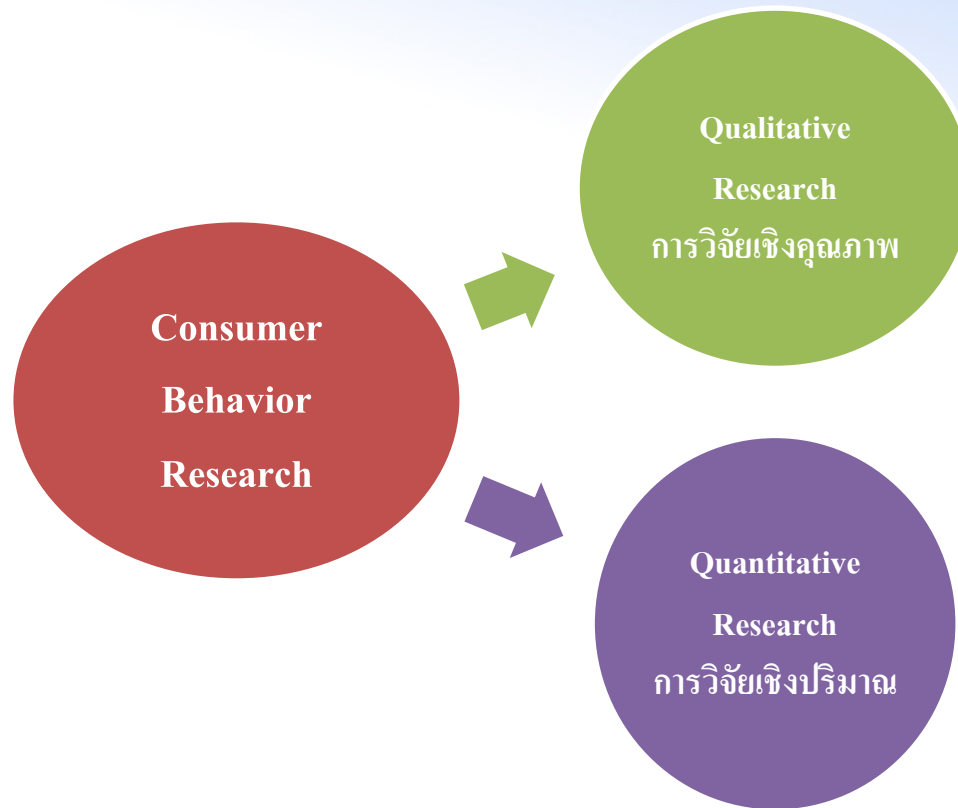
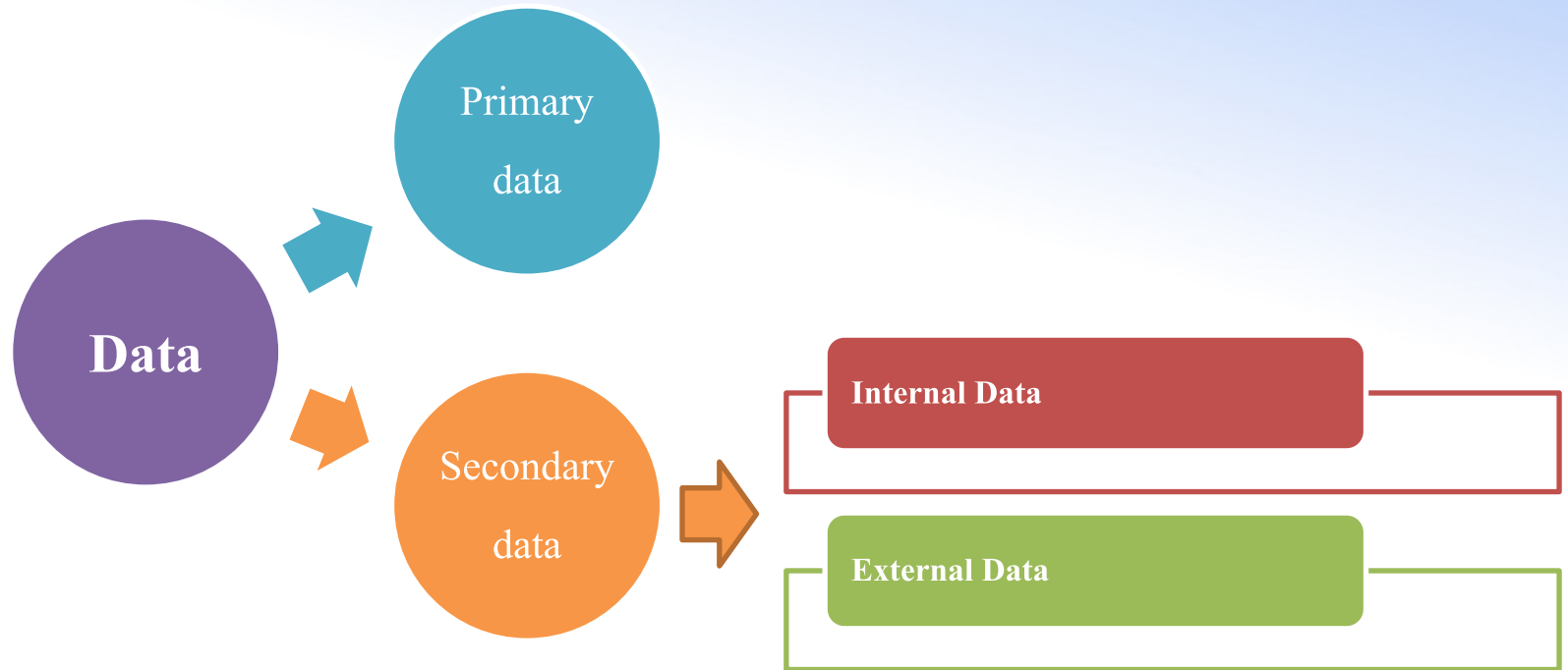

CONSUMER BEHAVIOR

Chapter 2: Consumer Behavior Research

Data Collection Tools

การสำรวจ (Surveys)

คุณสมบัติ	วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ		
	บุคคล	ไปรษณีย์/เว็บไซต์	โทรศัพท์
ต้นทุน	สูง	ต่ำ	ปานกลาง
ความยืดหยุ่น	สูง	ต่ำ	ปานกลาง
ความโน้มเอียง	ปานกลางถึงสูง	ต่ำ	ปานกลาง

วิธีการเก็บข้อมูล	อัตราการตอบกลับ
เก็บโดยบุคลากรซึ่งหน้า (Face to face)	60%
เก็บทางโทรศัพท์	45%
เก็บทางไปรษณีย์	30%
เก็บทางอินเทอร์เน็ต	10%

Data Collection Tools

การสนทนากลุ่ม (Focus group)

- กลุ่มละ 6-12 คน
- จำนวน 4-12 กลุ่ม

การสัมภาษณ์ (Interviews)

การสัมภาษณ์มีลักษณะคล้ายกับการสนทนากลุ่ม แต่เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริโภคทีละคน เหมาะสำหรับหัวข้อที่มีความน่าอาย สะเทือนอารมณ์ อ่อนไหว หรือเป็นความลับ การสัมภาษณ์จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เนื่องจากการสัมภาษณ์สามารถใช้คำถามที่เจาะลึกทีละประเด็นได้

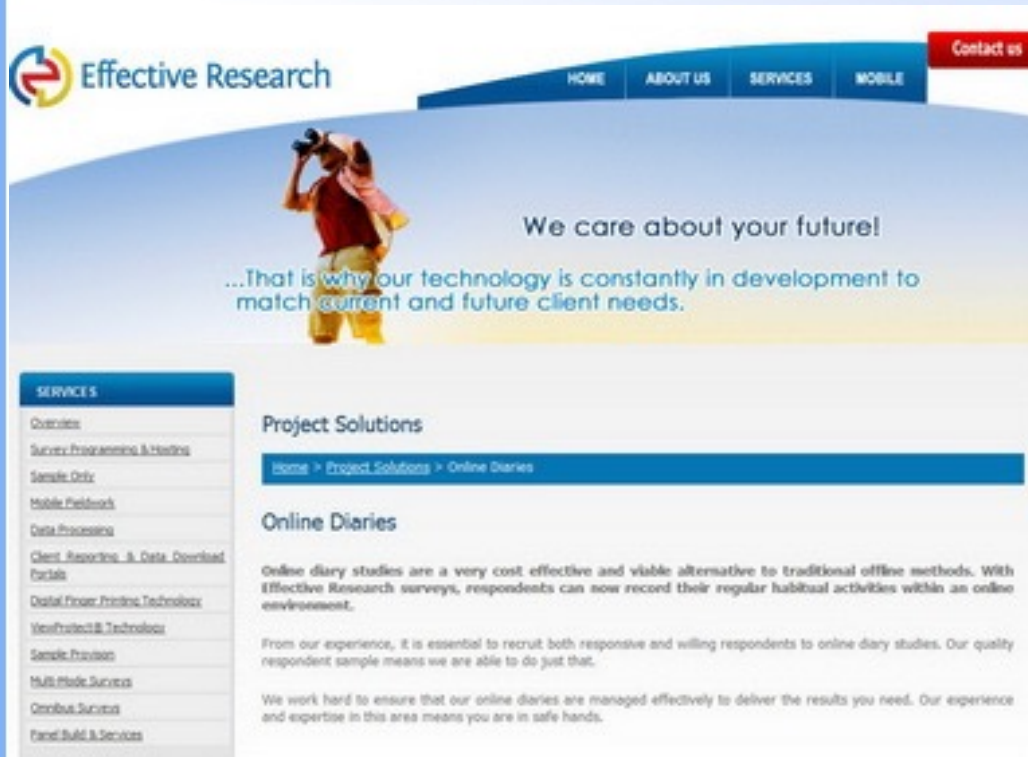
การเล่าเรื่อง (Storytelling)

ให้ผู้บริโภคล่าประสบการณ์ที่มีต่อสินค้าหรือบริการ ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่เกิดจากประสบการณ์ในการใช้สินค้าหรือบริการจริง

ภาพถ่ายและรูปภาพ (Photography and pictures)

การใช้ภาพถ่ายและรูปภาพเป็นวิธีการวิจัยที่ผู้วิจัยต้องการทราบความคิด การรับรู้ หรือทัศนคติของผู้บริโภค การตั้งคำถามเพื่อสอบถามผู้บริโภครายครั้งผู้บริโภคมองอาจเข้าใจได้ไม่ชัดเจน การใช้ภาพถ่ายและรูปภาพจะช่วยให้ผู้บริโภคมองสามารถแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกได้ตรงกับประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ

บันทึกประจำวัน (Diaries)

The screenshot shows the Effective Research website. The header includes the logo, navigation links (HOME, ABOUT US, SERVICES, MOBILE), and a 'Contact us' button. The main banner features a person taking a photo and the text: 'We care about your future! ...That is why our technology is constantly in development to match current and future client needs.' Below the banner is a 'SERVICES' menu with items like 'Overseas', 'Survey Programming & Hosting', etc. The 'Project Solutions' section is highlighted, with a breadcrumb trail: 'Home > Project Solutions > Online Diaries'. The 'Online Diaries' section contains text explaining that online diary studies are a cost-effective alternative to traditional offline methods, and that Effective Research can help recruit responsive and willing respondents.

นักวิจัยจะให้ผู้บริโภค
บันทึกกิจกรรมและ
ความรู้สึกในการใช้สินค้า
หรือบริการ ในแต่ละวัน
การบันทึกอาจใช้ในรูปแบบ
สมุดบันทึก การบันทึก
ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
หรืออาจใช้เครื่อง
บันทึกเสียงก็ได้

การทดลอง (Experiments)

การเก็บข้อมูลจากการทดลองสามารถทำได้ด้วยวิธีการสอบถามจากผู้บริโภค หรือจากการสังเกตอารมณ์ของผู้บริโภคเช่น การให้ผู้บริโภคทดลองชิมอาหารที่มีรสชาติต่างกัน แล้วให้ผู้บริโภคระบุความชอบ ร่วมกับการสังเกตสีหน้าของผู้บริโภคขณะรับประทานอาหารร่วมด้วย

สิ่งสำคัญของการวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคโดยวิธีการทดลองคือ การควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ในการทดลองแต่ละครั้งให้เหมือนกัน

การทดลองภาคสนาม (Field experiments)

ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในตลาดจริง

การวิเคราะห์ห้อยู่ประกอบร่วม (Conjoint analysis)

เป็นการหาคำตอบเกี่ยวกับคุณค่าหรือความชอบ หรือคุณสมบัติของ
สินค้า

การสังเกต (Observations)

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตผู้บริโภคในการ
ตอบสนองต่อสินค้าหรือบริการ เช่น ในร้านจำหน่ายสินค้าอาจมี
การติดตั้งกล้องเพื่อบันทึกพฤติกรรมผู้บริโภคในการเลือกสินค้า
เพื่อสังเกตผู้บริโภคในกระบวนการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า

กลุ่มผู้ซื้อ (Purchase panels)

เป็นการศึกษาพฤติกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภคในกลุ่มเป้าหมาย โดยการเลือกผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด เมื่อผู้บริโภคกลุ่มนี้ทำการซื้อสินค้า เครื่องรับชำระเงิน (Cash register) จะทำการบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ ของการซื้อสินค้า เช่น วันที่ วัน เดือน เวลา ราคาสินค้า จำนวนที่ซื้อ รายการที่ซื้อ เป็นต้น

การตลาดจากฐานข้อมูล (Database marketing)

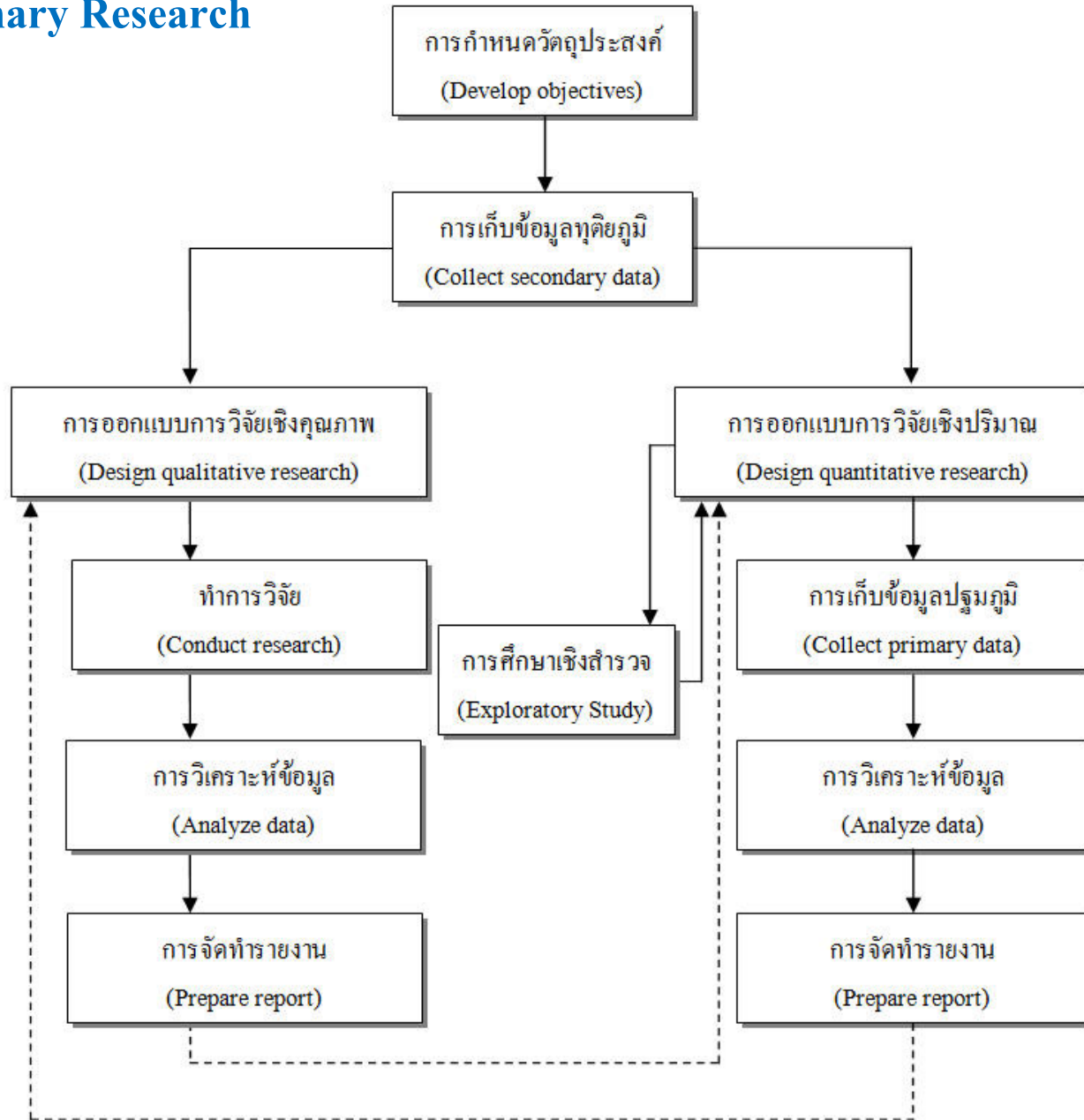
การวิจัยโดยใช้วิธีการตลาดจากฐานข้อมูลเป็นการนำเอาข้อมูลที่มีการเก็บข้อมูลอยู่แล้ว หรือให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมมาจัดรูปแบบให้พร้อมสำหรับนำไปวิเคราะห์ เพื่อหารูปแบบ แนวทางและความสัมพันธ์ของข้อมูล จากนั้นจึงนำมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ หรือจัดกิจกรรมทางการตลาด

ประสาทวิทยาศาสตร์ (Neuroscience)

ประสาทวิทยาศาสตร์เป็นการวิจัยโดยศึกษาการทำงานของสมองของผู้บริโภค โดยใช้เครื่องมือในการตรวจวิเคราะห์การทำงานของสมองในขณะที่ผู้บริโภคได้ชมภาพหรือภาพยนตร์ เพื่อบันทึกการลักษณะการทำงานของสมอง

Designing Primary Research

Research Outsourcing

1. การเตรียมเอกสารอธิบายสรุปการวิจัย (Research brief)
  - 1.1 ชื่อโครงการวิจัย
  - 1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท
  - 1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
  - 1.4 ระยะเวลาในการดำเนินการ
  - 1.5 การจัดทำรายงานการวิจัย
  - 1.6 งบประมาณ
  - 1.7 ผู้ที่ประสานงาน
2. การคัดกรองบริษัทรับทำวิจัย
3. การเชิญบริษัทรับทำวิจัยมารับฟังรายละเอียด
4. การลงนามในสัญญาการไม่เปิดเผยข้อมูล
5. บริษัทรับทำวิจัยยื่นข้อเสนอการวิจัย

Research Outsourcing

6. การคัดเลือกบริษัทรับทำวิจัย

6.1 คุณสมบัติทั่วไปของบริษัทรับทำวิจัย

6.2 ความสามารถในการทำงานร่วมกัน

6.3 บทบาทหน้าที่

6.4 วิธีการทำวิจัย

6.5 ค่าใช้จ่าย

7. การเจรจาต่อรองและการปรับแก้ไข

8. การว่าจ้างบริษัทรับทำวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย: พฤติกรรมการตัดสินใจของชาวอาหรับในการรับประทานอาหารไทย

ข้อมูลบริษัท: บริษัท อาหารไทย จำกัด ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2550 ดำเนินธุรกิจผลิตและส่งออกอาหารไทยในรูปอาหารกระป๋อง โดยมีลูกค้าเป้าหมายคือประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรป สินค้าที่ได้รับความนิยมมากที่สุดได้แก่ ต้มยำกุ้ง แกงมัสมั่น และผัดเปรี้ยวหวาน บริษัทมีโครงการขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง แต่ยังคงขาดข้อมูลด้านพฤติกรรมผู้บริโภคของชาวตะวันออกกลาง จึงมีโครงการที่จะจัดทำวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย: บริษัทได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงแรงจูงใจในการรับประทานอาหารไทยของชาวอาหรับ
2. เพื่อให้ทราบถึงทัศนคติของชาวอาหรับที่มีต่ออาหารไทย
3. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการเลือกรับประทานอาหารต่างชาติของชาวอาหรับ

การจัดทำรายงานการวิจัย: เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทกำหนดให้บริษัทผู้วิจัยจัดทำรายงานดังต่อไปนี้

1. รายงานความคืบหน้าทุก 1 เดือน กำหนดส่งทุกวันที่ 5 ของเดือนถัดไป
2. การนำเสนอผลการวิจัย กำหนดส่งหลังการวิจัยเสร็จสิ้นภายใน 1 เดือน
3. การส่งรายงานผลการวิจัยฉบับเต็ม กำหนดส่งในก่อนวันนำเสนอผลการวิจัยไม่น้อยกว่า 1 สัปดาห์ โดยส่งในรูปแบบเอกสารเย็บเล่ม และในรูปแบบไฟล์ .pdf

ระยะเวลา: 10 เมษายน 2555 ประกาศผลบริษัทที่ได้รับเลือก 30 มิถุนายน 2555 เสร็จสิ้นการวิจัย

งบประมาณ: ไม่เกิน 2 ล้านบาท

ผู้ประสานงานโครงการ: ดร. วุฒิ สุขเจริญ โทร. 081-810-9698 Email: bestofsiam@hotmail.com

การวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคด้านกิจกรรมของผู้บริโภค

- อะไรคือความต้องการ หรืออะไรคือคุณค่าที่ผู้บริโภคต้องการ
- ใครเป็นผู้ริเริ่มที่ทำให้เกิดความต้องการ
- ใครเป็นคนตัดสินใจที่จะซื้อ
- ผู้บริโภคหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างไร
- ผู้บริโภคมีทางเลือกใดบ้าง
- ผู้บริโภคเปรียบเทียบข้อมูลอะไรบ้าง
- ผู้บริโภคให้ความสำคัญเรื่องใดบ้าง และลำดับความสำคัญเป็นอย่างไร
- ใครเป็นผู้ตัดสินใจเลือก
- ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อตราสินค้าใด เพราะอะไร
- ทำไมผู้บริโภคไม่ตัดสินใจซื้อตราสินค้าอื่น

การวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคด้านกิจกรรมของผู้บริโภค (ต่อ)

- ใครเป็นผู้ซื้อสินค้า
- ผู้บริโภคซื้อที่ไหน
- ผู้บริโภคจะซื้อเมื่อไร
- รูปแบบการซื้อเป็นอย่างไร (ซื้อครั้งละเท่าไร)
- ซื้อบ่อยแค่ไหน
- ใครเป็นผู้ใช้สินค้าหรือบริการ
- ผู้บริโภคใช้สินค้าหรือบริการเมื่อไร อย่างไร
- หลังใช้สินค้าหรือบริการแล้ว ผู้บริโภคมีความพอใจหรือไม่
- ผู้บริโภคมีประสบการณ์ต่อสินค้าหรือบริการนั้นอย่างไร
- จะมีการซื้อซ้ำอีกหรือไม่
- หลังใช้สินค้าหรือบริการแล้ว จะมีการบอกต่อหรือไม่

การวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคด้านการตอบสนองของผู้บริโภค

- รูปแบบของสินค้าหรือบริการ มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- ราคา มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- ช่องทางการจัดจำหน่ายรูปแบบใดที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ เพราะอะไร
- สภาพแวดล้อมในจุดซื้อสินค้าหรือใช้บริการมีอิทธิพลอย่างไรกับผู้บริโภค
- การส่งเสริมการขายรูปแบบใดที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ และมีอิทธิพลอย่างไร
- การโฆษณา รูปแบบใดที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจซื้อ และมีอิทธิพลอย่างไร
- การประชาสัมพันธ์รูปแบบใดที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้บริโภค และมีอิทธิพลอย่างไร
- ครอบครัวของผู้บริโภคมีลักษณะเช่นใด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- วัฒนธรรมของผู้บริโภคมีลักษณะเช่นใด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- วัฒนธรรมย่อยของผู้บริโภคมีลักษณะเช่นใด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- ใครบ้างที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ

การวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภคด้านการตอบสนองของผู้บริโภค (ต่อ)

- ชั้นทางสังคมของผู้บริโภคมีลักษณะเช่นใด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้บริโภคเป็นเช่นใด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- อะไรคือแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ
- ผู้บริโภคมีทัศนคติอย่างไรต่อสินค้าและบริการของเรา เมื่อเทียบกับคู่แข่ง วิธีการใดที่มีความเหมาะสมในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้บริโภค
- ผู้บริโภคมีความรู้เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างไร
- การให้ความรู้รูปแบบใดที่เหมาะสมกับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย
- บุคลิกภาพของผู้บริโภคมีลักษณะเช่นใด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร
- ผู้บริโภครับรู้เกี่ยวกับสินค้าหรือบริการอย่างไร
- วิธีการสร้างการรับรู้รูปแบบใดที่เหมาะสมกับผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมาย

ข้อพึงระวังในการทำวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภค

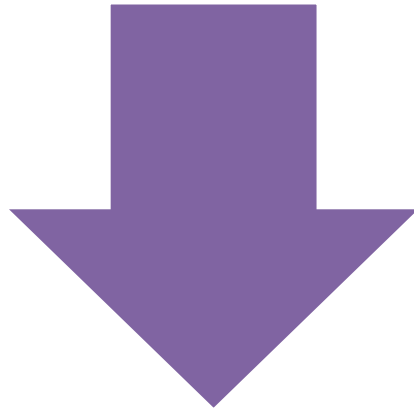
- การระบุกลุ่มตัวอย่าง
- พื้นที่ในการเก็บข้อมูล
- จำนวนข้อมูล
- ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล
- การจัดทำแบบสอบถาม (ความตรง และความเชื่อมั่น)
- จำนวนข้อคำถาม
- การเลือกวิธีการเก็บข้อมูล
- สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล
- ความโน้มเอียงในการแปลผล
- การสรุปผล

ประเด็นสำคัญของการวิจัยพฤติกรรมผู้บริโภค

ด้านบวก

- ผู้บริโภคได้สินค้าหรือบริการที่ตรงใจ

ด้านลบ

- ราคาสินค้าของผู้บริโภค
- ขัดกับวัฒนธรรม
- เพิ่มต้นทุน
- ความไม่มีจรรยาบรรณของนักวิจัย